

Учускіна Владислава Вікторівна,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ

Науковий керівник:

Никифорова Олена Анатоліївна,
доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**СОЦІАЛЬНИЙ ЗМІСТ ВІЛ / СНІДу В СУЧАСНИХ
УМОВАХ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ**

ВІЛ-інфекція є актуальною проблемою сучасної охорони здоров'я, так як залишається одним з 10 найбільш значимих для людства захворювань, які становлять реальну загрозу здоров'ю, перспективам нації і національній безпеці багатьох країн світу.

Як і раніше, актуальними залишаються проблеми боротьби з ВІЛ / СНІД та відсутності засобів специфічної профілактики ВІЛ-інфекції, тому пріоритетним вважається протидія ВІЛ / СНІД засобами і способами неспецифічної профілактики. Також приділяється увага факторів, що впливають на поширення ВІЛ-інфекції - це наявність венеричних захворювань і запальних захворювань сечостатевої системи.

ВІЛ-інфекції, в основному, схильні особи молодого і середнього віку, які в міру розвитку захворювання можуть повністю або частково втратити здоров'я і працездатність. Хвороба, порушуючи природний уклад життя людей, що живуть з ВІЛ / СНІД, призводить до почуття незадоволеності в різних життєвих сферах, що з часом позначається на якості їх життя.

Однією із значущих сучасних особливостей епідемії ВІЛ-інфекції в світі є різке збільшення випадків передачі вірусу статевим шляхом, внаслідок лібералізації сексуальних стосунків. Це особливо стосується країн з високим рівнем поширеності ВІЛ серед споживачів ін'єкційних наркотиків, оскільки існує ризик інфікування не тільки їх статевих партнерів, а й груп населення, які не вживають ін'єкційні наркотики.

Також, серед ув'язнених є абсолютне переважання гемоконтактних зараження, пов'язаного з внутрішньовенним споживанням наркотиків, яке має місце в 87,5% випадків у перебувають в місцях позбавлення волі, що в 1,8 рази перевищує частоту цього шляху зараження серед ВІЛ-інфікованих в країні. [1]

За роки, що минули з часу появи перших випадків зараження ВІЛ, досягнуто значних успіхів у вивченні ВІЛ-інфекції, розроблені препарати, здатні значно продовжити період повноцінної, активної життя людям з позитивним ВІЛ-статусом. Останнім часом прийнято замінити термін «ВІЛ-інфіковані» на «людей, що живуть з ВІЛ» (ЛЖВ). Подібна заміна свідчить про те, що дана проблема все більше набуває соціальний зміст. [2]

СНІД, охоплюючи такі важливі сфери людства як здоров'я, емоційне, соціальне і економічне благополуччя, змінив погляд вчених і змусив переглянути питання якості життя. І що надзвичайно важливо, тому що СНІД загострив необхідність превентивних заходів у всіх сферах людського життя. Поява СНІД змусило суспільство по-новому поглянути на сталі поняття соціального життя, наприклад, такі, як права людини, гуманізм, безпеку.

Слід зауважити, що соціальне питання про збереження таємниці цієї хвороби закріплено на законодавчому рівні. Стаття 132 ККУ: забороняє розголошення службовою особою лікувального закладу або допоміжним працівником відомостей про невиліковну інфекційну хворобу пацієнта (наприклад,

ВІЛ/СНІД). Стаття 182 ККУ: передбачає покарання за «незаконне збирання, зберігання, використання, поширення конфіденційної інформації про особу». [3] Стаття 32 Конституції України передбачає, що ніхто не може зазнавати втручання в особисте і сімейне життя людини, крім випадків, передбачених Конституцією України. [4] Не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини. Збереження конфіденційної інформації є особливо важливим у контексті ВІЛінфекції/СНІДу з огляду на специфіку тестування на ВІЛ, а також через стигму й дискримінацію в разі розголошення позитивного результату тестування.

Україна досягла значного успіху в профілактиці ВІЛінфекції в середовищі ключових груп населення щодо інфікування ВІЛ, особливо серед ЛВІН. Проте стигма і дискримінація є основними перешкодами, які обумовлені не тільки соціальними нормами, але й деякими нормативними актами, котрі не забезпечують конкретних механізмів захисту прав ключових груп населення.

Отже, законодавство України прогресивно розвивається у сфері протидії інерційними захворюванням, але з урахуванням найкращого світового досвіду і рекомендацій міжнародних експертів. Основними проблемами, в Україні, є недотримання добровільності тестування на ВІЛ, дискримінація – обмеження конституційного права на медичну допомогу, випадки відмови у проведенні оперативних втручань, інших інвазивних видів допомоги, розголошення інформації про ВІЛ-статус, соціальна ізоляція. На сьогодні є певна неузгодженість, а часто і взаємовиключний характер окремих положень законів і підзаконних актів щодо основних понять та

процедур у контексті епідемії ВІА-інфекції. Саме тому нерідко реєструються факти недотримання чинного законодавства у сфері ВІА/СНІДу.

Література:

1. Чинники впливу та попередження початку вживання молоддю наркотиків ін'єкційним шляхом. Український інститут соціальних досліджень ім. О. Яременка, 2006 р.

2. Оцінка політико-правового середовища у сфері протидії ВІА-інфекції/СНІДу в Україні URL: http://www.hivreforminaction.org/wpcontent/uploads/2017/08/0807_HIV-Legal-Assessment2017_UA.pdf.

3. Кримінальний кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

4. Конституція України URL: <https://www.president.gov.ua/documents/constitution>

Філімонов Владислав Олександрович,

курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Біліченко Валерій Віталійович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Одним із головних завдань Національної поліції є забезпечення громадської безпеки, як однієї із складових національної безпеки нашої держави.